C/2024/6557

12.11.2024

P9_TA(2024)0160

Represivní prostředí v Afghánistánu, včetně veřejných poprav a násilí na ženách

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 14. března 2024 o represivním prostředí v Afghánistánu, včetně veřejných poprav a násilí na ženách (2024/2617(RSP))

(C/2024/6557)

Evropský parlament,

— s ohledem na svá předchozí usnesení o Afghánistánu,

— s ohledem na čl. 144 odst. 5 a čl. 132 odst. 4 jednacího řádu,

A. vzhledem k tomu, že poté, co Tálibán převzal v zemi moc, rozložil systém soudnictví, nařídil soudcům, aby zavedli neomezené právo šaría, a začal opět vykonávat popravy a uplatňovat surové tresty, jako je bičování a kamenování; vzhledem k tomu, že od té doby bylo vykonáno pět veřejných poprav, kterým přihlížely tisíce osob;

B. vzhledem k tomu, že Tálibán v podstatě vyloučil ženy a dívky z veřejného života; vzhledem k tomu, že omezení jejich práv spočívá mimo jiné v tom, že bez doprovodu mužského rodinného příslušníka nesmějí pracovat, cestovat ani využívat zdravotní péči, že mají zakázáno vzdělávat se po ukončení šesté třídy a vstupovat na veřejná místa a sportoviště, že jsou násilně prosazována přísná pravidla oblékání a že byl zrušen systém podpory poskytované obětem násilí;

C. vzhledem k tomu, že se menšiny, jako jsou Hazarové a Tádžikové, potýkají s rostoucím útlakem a diskriminací;

1. vyjadřuje své hluboké znepokojení nad humanitární krizí a krizí v oblasti lidských práv v Afghánistánu po převzetí moci Tálibánem; připomíná povinnosti této země v oblasti lidských práv; znovu poukazuje na svůj pevný závazek vůči afghánskému lidu a dodržování jejich práv a svobod, které měly zajištěny v posledních 20 letech;

2. odsuzuje radikální výklad práva šaría a jeho prosazování ze strany Tálibánu a také pokus o vyloučení žen a dívek z veřejného života, což lze přirovnat k jejich pronásledování na základě pohlaví a genderovému apartheidu; vyzývá k tomu, aby byla okamžitě znovu zajištěna neomezená, rovná a smysluplná účast žen a dívek na veřejném životě, zejména jejich možnost studovat a pracovat; oceňuje odvahu afghánských žen a projevuje jim svou solidaritu;

3. vyzývá fakticky vládnoucí afghánské orgány, aby obětem násilí páchaného na ženách a dívkách znovu otevřely celostátní systém podpory a zajistily jim možnost vyhledat útočiště a zdravotní péči a možnost obrátit se na právníka a získat odškodnění;

4. vyzývá k tomu, aby byly oběti násilí proti ženám a dívkám propuštěny z vězení, kde jsou zadržovány v nelidských podmínkách, což vede k poškození jejich duševního i fyzického zdraví ([1]);

5. naléhavě vyzývá afghánské orgány, aby zrušily trest smrti a okamžitě zastavily provádění veřejných poprav a výkon dalších surových či nehumánních trestů stejně jako diskriminaci a barbarské pronásledování žen a dívek, zejména osob LGBTIQ+ a etnických a náboženských menšin;

6. odsuzuje svévolné zadržování obránců lidských práv, včetně Maníži Sadíqíové, Ahmada Fahíma Azímího, Sadiqulláha Afghána, Fardína Fedáího a Ezatulláha Zuába; vyzývá k jejich okamžitému a bezpodmínečnému propuštění;

7. trvá na tom, že vztahy s Tálibánem by měly splňovat přísné podmínky a měly by se zakládat na pěti ukazatelích stanovených Radou a na doporučeních zvláštního zpravodaje OSN;

([1]) Podpůrná mise OSN v Afghánistánu, Divergence of Practice: The Handling of Complaints of Gender-Based Violence against Women and Girls by Afghanistan's de facto Authorities, prosinec 2023.

8. podporuje požadavky afghánské občanské společnosti, aby byly fakticky vládnoucí afghánské orgány pohnány za své trestné činy k odpovědnosti, zejména na základě šetření Mezinárodního trestního soudu, a to tím, že dojde k vytvoření nezávislého vyšetřovacího mechanismu OSN a k rozšíření restriktivních opatření EU;

9. naléhavě vyzývá EU a členské státy, aby rozšířily humanitární pomoc a navýšily financování na podporu základních životních potřeb a afghánské občanské společnosti; naléhavě vyzývá členské státy, aby vydávaly humanitární víza pronásledovaným ženám a obráncům lidských práv a dokončily evakuaci místních afghánských pracovníků, kteří zůstali v zemi;

10. vyzývá mezinárodní společenství, zejména regionální aktéry, aby nepřestávaly vyvíjet na fakticky vládnoucí afghánské orgány tlak; poukazuje na to, že násilné navracení Afghánců pro ně představuje riziko;

11. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě, Komisi, místopředsedovi Komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, členským státům, OSN a fakticky vládnoucím afghánským orgánům.